

Ett regionalt utvecklingsprojekt

Lövträ Västra Götaland

“Vi måste bli bättre på att ta tillvara den potential och kommersiella möjlighet som våra lövträd utgör, och erbjuda industrin svenskt lövvirke som alternativ till det importerade.”

Roy Olausson, VD Hushållningsällskapet Sjuhärad

“Detta är bra för alla parter. Vi kan dra nytta av gjorda erfarenheter och kunskaper över länsgränserna till gagn för utveckling av företagen.”

Per-Ola Simonsson, VD Träcentrum Nässjö

“Lövsfogens skötsel och lövverkets användning har länge stått i skuggan för barrskogen och barrvirket - Projektet sätter lövet i fokus. Lövsfogbruket ger möjlighet till god produktion av vackra träslag, vackert virke och rikare lövsfogmiljöer.”

Karin Öhman, Biträdande länsjägmästare Västra Götaland

“Genom projektet kan vi tillvarata den resurs som finns i regionen och bidra till utveckling av företagen.”

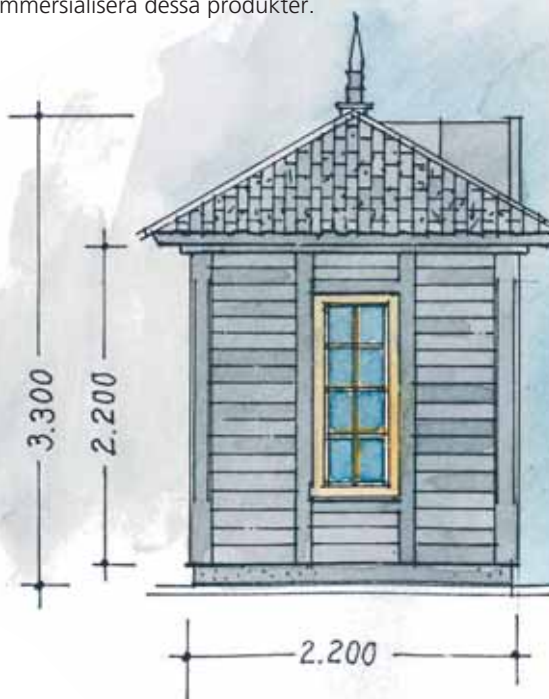
Marianne Gustafsson, Västra Götalandsregionen

Projektet startades för att synliggöra produkter av lövträ och göra det möjligt för konsumenter att välja produkter med råvara från vår lövsfog.

För att lyckas med det krävs ett hårt arbete över hela värdekedjan. Alltifrån att utbilda skogsägare om lövsfogsskötsel och öka förståelsen för den vidareförädlade industrin. Liksom att jobba med produktutveckling av befintliga produkter såväl som att hitta nya användningsområden för lövträ och kunna kommersialisera dessa produkter.

Aktiviteter

- Lövträprodukter i bygg
- Produktutveckling
- Undersökningar
- Nätverksskapande
- Kunskapspridning
- Lövsfog och lövträ

Lövträprodukter i bygg

För oss i Sverige är det naturligt att använda trä till byggande. Träråvaran består främst av relativt billig råvara av barrträ till konstruktionsmaterial och mer exklusiv importerad råvara av lövträ till inredningar och möbler. Den unika råvaran från våra svenska lövskogar är dåligt representerad och nyttjad.

Genom att använda respektive träslags specifika egenskaper till rätt ändamål kan vi få ett bättre nyttjande av råvaran från skogen och bättre anpassade produkter.

Vem har exempelvis sett en ytterpanel av obehandlad asp som har fått gråna naturligt och antagit en vacker silvergrå ton?

Vem har sett en innerpanel av al exponerad i byggvaruhandeln?

Vem har målat en björkpanel och blivit förvånad över att kvistarna inte slår igenom den täckande färgen?

Vem har utnyttjat björkens sega egenskaper i konstruktionsändamål?

Många har säkert upplevt ekens rötbeständighet i utemiljöer och askens och bokens hårdhet i golv.

Produktutveckling

Lövträ är ett material som funnits hos oss och använts i vår vardag i årtusenden.

En ensidig satsning på barrindustrin och tidigare skogspolitik har gjort att den svenska lövträråvaran kommit på undantag trots att både möbler, inredningar och bruksföremål produceras i lövträ.

För att behålla och ta vara på den svenska lövträsmångfalden krävs att nya tekniker utvecklas, liksom att attityder förändras till virkets utseende och användningsområden. Lövträ har ett varierat utseende som är livfullt och unikt, vilket "går hem" hos konsumenten.

De tekniska egenskaperna är olika för olika träslag och kan genom att rätt utnyttjas tillföra både ekonomiska, tekniska och visuella fördelar.

Produktutveckling med lövträ som material innebär att vi kommer att se mer av lövträ i paneler, lister, takstolar, båtar m.m. Därtill får vi behålla mer av det svenska trädet och dess förädling i vår närmaste vardag.

Undersökningar

Genom att använda resultat av olika studier kan vi både öka råvaruutnyttjandet och samtidigt ge konsumenten en möjlighet att välja material de föredrar. Inom projektet kommer vi att genomföra ett antal studier för att ytterligare stärka vår uppfattning om konsumenters preferenser samt visa på tekniska och ekonomiska möjligheter för producenter.

I en av våra tidigare studier framkom att konsumenter föredrar en något kvistig panel framför såväl en helt kvistren som en panel med många kvistar. En annan studie visar på potentialen för björk med livligt utseende som material till bland annat möbler.

Pågående studier på björkens egenskaper i en limträkonstruktion indikerar klara fördelar gentemot granens egenskaper.

Exportstudier kan visa på en produkts möjligheter i ett land liksom svårigheter i ett annat.

Nätverksskapande

Ny kunskap får människor och företag att växa.

Människor i grupp har lättare och större möjligheter att utvecklas.

Genom att sammanföra olika kompetenser, kulturer och företagsklimat sker utvecklingen snabbare och blir mindre kostnadskrävande.

Frivilligheten och flexibiliteten i nätverken ökar engagemanget och möjligheterna att påverka för det enskilda företaget som samtidigt kan dra nytta av samverkan.

Nätverksskapandet har därför en central roll för den lokala och regionala utvecklingskraften.

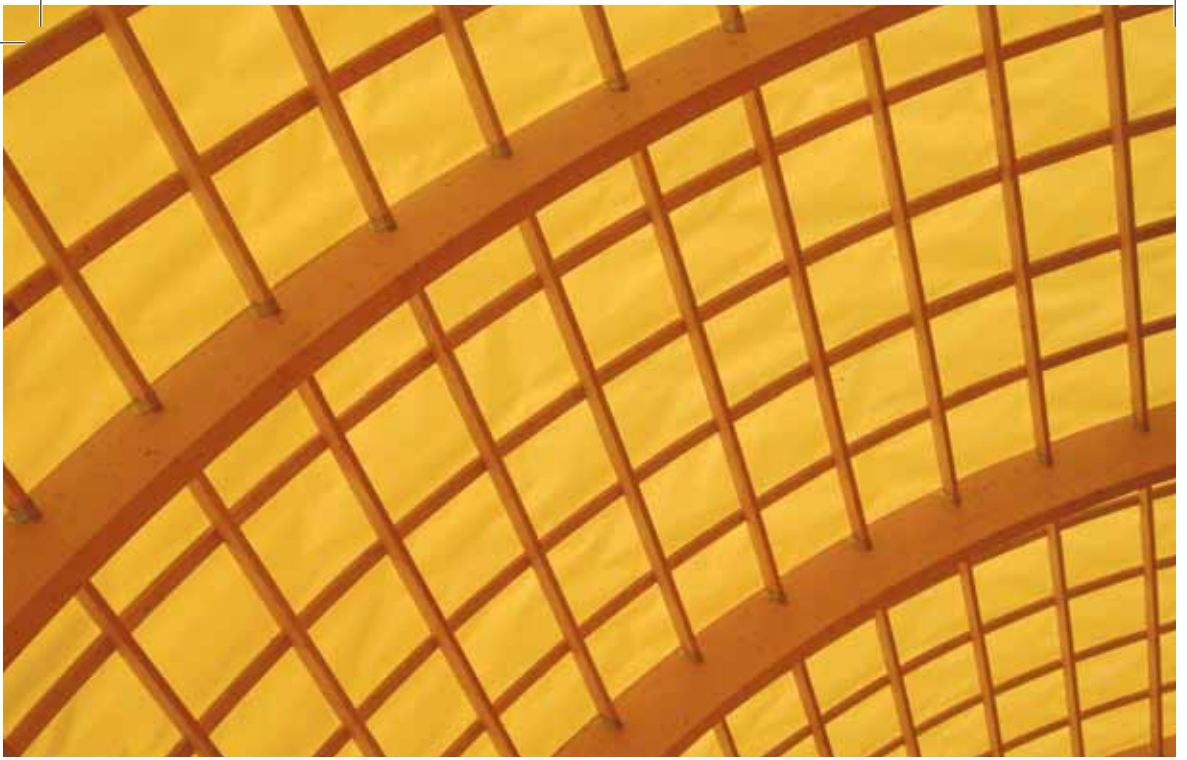
Kunskapspridning

Våra olika lövträslag har alla olika egenskaper, utseende och användningsområden. De har dessutom olika krav på skötsel och "underhåll" och skiljer sig i flera avseenden mot de traditionella barrträden. Intresset för ett ökat användande av lövträslagen är dessutom stort och växande bland såväl konsumenter som branschfolk och skogsägare.

För att tillgodose dessa intressen och önskemål krävs dock ökad kunskap.

Genom ökad satsning på utbildning, kursverksamhet och studiecirklar, och genom att ta fram ett målgruppsanpassat informationsmaterial, kan vi öka kunskapsnivån om, och engagemanget för ett ökat lövträanvändande i alla led. Kunskapspridningen accelereras därmed som "ringar på vattnet".

Lövträ och lövskog – det hänger ihop

Att sätta konsumenten i fokus är ett sätt att visa hur vårt beteende som konsumenter påverkar flödet i hela värdekedjan, från färdig produkt tillbaka till skogen. En ökad andel lövskog ökar den biologiska mångfalden enligt regeringens uppställda mål. Samtidigt öppnar den möjligheter för en utökad förädlingsindustri att använda mer av den inhemska råvaran. Lövskog måste skötas ändamålsenligt. En förutsättning för detta är att det finns en lövträförädlingsindustri med god betalningsförmåga. Finns betalningsförmågan för lövverket finns också lönsamhet att driva lövskogsbruk.

Fakta Träcentrum

Träcentrum Nässjö

Träcentrum är en neutral partner till den trärelaterade industrin. Vår uppgift är att bidra till och verka för industriell utveckling och kompetenshöjning.

Detta gör vi genom att vi genomför och driver olika projekt, utbildnings- och utvecklingsinsatser.

Vi fungerar både som bollplank, innovatör och stöd för i första hand de små och medelstora företagen i södra Sverige.

Vår idé bygger på samverkan och vi samarbetar med företag, högskolor, myndigheter, organisationer, konsulter med flera.

Ett 50-tal anställda och drygt 350 studenter finns i dag på Träcentrum i Nässjö.

Träcentrum är också en naturlig träffpunkt för möten och konferenser.

Mer information hittar du på vår hemsida www.tracentrum.se eller genom att kontakta oss på telefon 0380-55 43 00.

Fakta Hushållningssällskapet

Hushållningssällskapet Sjuhärad

Hushållningssällskapet är en idéburen kunskapsorganisation vars verksamhetsidé är att utveckla och förmedla kunskap till nytta för landsbygdens näringar.

Vår verksamhetsinriktning är rådgivning, företagsutveckling och försöksverksamhet till våra viktigaste målgrupper lantbrukare och företagare på landsbygden.

Vi är en oberoende utförarorganisation utan kommersiella särintressen som arbetar med känd och tillämpad kunskap.

Vår företagsform kan liknas vid en akademi eller liknande och vi har funnits i landsbygdens tjänst i 200 år.

Mer information hittar du på vår hemsida www.hush.se/ps eller genom att kontakta oss på telefon 0325-402 55.

Lövträsaatsningen är ett regionalt utvecklingsprojekt och ett landsbygds-
utvecklingsprojekt.

Projektägare är Hushållningssällskapet Sjuhärad och Träcentrum i Nässjö.
Projektet finansieras av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen via
LBU-programmet samt Skogsvårdsstyrelsen Västra Götaland.

Vill ni veta mer är ni alltid välkomna att kontakta oss.

Susanne Johansson, 0380-55 43 12 eller 070-549 14 95.

E-post: susanne@tracentrum.se

Postadress: Träcentrum, Box 174, 571 22 Nässjö

Andreas Gradén, 0325-40260 eller 070-829 04 09

E-post: andreas.graden@hush.se

Postadress: Hushållningssällskapet Sjuhärad, Box 5007, 514 05 Länghem.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN